

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház). Tel.: 118. (7 mellék-álmással.) Szerkesztési hiv. órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti ujság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) főlelelet. Telefon: 118. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8-este 6-ig

A debreceni polgár

történelmi alakja elevenedik meg előttünk, mikor a polgári gondolatnak a magyar demokráciába való beilleszkedéséről, a polgárság szerepéről hallunk vagy olvasunk. A politikai életben az utóbbi időben mind több szó esik a polgárságról, ennek szerepéről és jelentőségéről az új magyar időkben.

Tagadhatatlan, hogy ez a szó: polgár az utóbbi években nem volt valami időszerű — az a fogalom: polgári gondolat pedig valahogy megfakult más »dinamikusabb« fogalmak mellett. Pedig a magyar polgárságot nem lehet kitörölni a magyar demokráciából, a polgári gondolatnak létjogosultsága, sőt nemzetfenntartó hivatása van.

Persze nagy kérdés, hogy milyen polgárságra gondolunk. Arra-e, amely csak a maga jólétét és kényelmét keresve meghunyászkodott a hatalom előtt, kiszolgálója lett a reakciós áramlatoknak, sőt szerencsére csak kisebb hányadában a fasiszta eszméknek is. Kérdés: arra a polgári gondolatra hivatkozunk, amely emlékeiből él, de nem volt benne már semmi vitalitás és hagyta magát sodorni az árral.

Nem. Mi gondolunk a debreceni történelmi polgár alakjára, erényeire, nemes és gerinces tulajdonságaira. Magyar volt a debreceni polgár mindenek fölött. A magyar függetlenség, önállóság hitvallója. Kossuth Lajos polgárai révén nevezte el Debrecen a magyar függetlenség őrtornyának. A kiegyezés utáni időkben a függetlenségi politika legmegbízhatóbb bázisa lett Debrecen, benne a nyakas, mindhalálig há független polgárokkal. Az újabb időkben is a nemes hagyományokhoz ragaszkodva formálta ki véleményét ez a debreceni öspolgárság. A debreceni civis nem dől be a náciizmusnak világosan látta a német imperializmus veszélyeit. Ha ennek a társadalmi rétegnek egy-két fiatalabb tagja el is tévelyedett az elvesztésben, a debreceni civisek látták, tudták a helyes utat.

A debreceni ősi polgárság mely magyarsága teremte és tartotta meg a legmagyarabb városát és emelte a fejlődés magaslatára. Nem zárkózott el a haladó eszmék elől sem. A humanizmus magyar változata teremtdött itt meg. Intézményekben, nemes szokásokban, melyeket híven őriznek a Kollégium és Iskolák történetének lapjai. Szociális érzelme a patriarchális családias érzelmeiben mutatkozott meg és keleti fajtánknak sok kemény vonását őrizte meg évezreden át a debreceni ősi polgárság.

Amikor tehát a polgárságról, a polgári gondolatról van szó, a demokratikus magyar életben, akkor nem szabad megfeledkeznünk azokról a nemes tulajdonságokról, melyek a debreceni polgársághoz fűződnek. És úgy véljük, hogy a polgári gondolatnak a mai időkben is ezekből kell

Molotov pohárköszöntője, Gyöngyösi válasza a szovjet-delegáció ebédjén

Páris (MTI): A Szovjet Unió békeküldöttsége hétfőn ebédet adott Gyöngyösi János külügyminiszter és a magyar béke-delegáció tiszteletére.

Molotov szovjet külügyminiszter pohárköszöntőjében hangsúlyozta, hogyha vannak is véleménykülbségek a békétárgyalások során a Szovjet Unió és Magyarország között, bizik abban, hogy a két állam politikáját továbbra is a barátság szempontjai vezetik.

Gyöngyösi János külügyminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy a magyar nép a felszabadulás után azonnal felismerte, hogy Kelet- és Közép-Európában a Szovjet Unió a nagy rendszó hatalom, amely tartós békét tud biztosítani a népek között. Nagyon sajnáljuk, ha a magunk békekézljaiban ellentétbe kerülünk a Szovjet Unió céljaival. De reméljük, hogy még azokban a kérdésekben is, amelyeket már eldöntöttek, megkapjuk a Szovjet Unió támogatását ahhoz, hogy a szomszéd államokkal a jóviszony és tartós béke kialakítható legyen. Magyarország létfeltétele, hogy a Szovjet Unióval jóviszonyt tartson fenn.

A csehszlovákiai magyarok ügyét albizottság elé utalták

Párisból jelentik: A magyar politikai és területi bizottság, amely több ülésen keresztül tárgyalta a csehszlovákiai 200 ezer magyar polgárnak Magyarországra való kitelepítését, elhatározta, hogy a kérdést tanulmányozás céljából albizottság elé utalja. A bizottság ezután gyors egymásutánban egyhanguan elfogadta a békeszerződéstervezet 5, 6, 7, 8, 9. cikkelyét.

Párisból a következő részleteket jelentik a magyar bizottság hétfői üléséről melyen a csehszlovákiai 200 ezer magyar kitelepítésére irányuló csehszlovák javaslatot tárgyalták.

Jugoszlávia delegátusa támogatta a csehszlovák indítványt és szembeszállt a magyar érvekkel. Fehér-Oroszország delegátusa azt állította, hogy a csehszlovákiai magyar kisebbség nehézségeket támasztott a jószomszédi viszony helyreállításának útjába. A magyar kisebbség jelenléte Csehszlovákiában — ugymond — hosszú időn keresztül különféle revizionista törekvésekre adott tápot. Támogatja a fehér orosz delegáció a csehszlovák követel-

és ellene van, hogy a kérdést albizottság elé utalják.

Ezután Anglia delegátusa szólalt fel. Megérti Csehszlovákia óhaját a kérdés megoldására, mely a múltban annyi kellemetlenséget okozott neki, de talán még kellemetlenebb emléki lesznek, ha ragaszkodik ahhoz a jelenlegi elgondolásához, hogy erőszak után tudja ki országból a 200 ezer magyart. Abszol-

lut egyoldalú megállapodás nem hozhat kielégítő eredményeket. Kéjoldali beleegyezésre van szükség.

Javasolta, hogy adják át a kérdést további tanulmányozás végett az albizottságnak, mely olyan jelentést dolgozhat ki, ami elfogadható lesz mindkét fél számára s végül a konferencia teljes hozzájárulásával fog találkozni.

Ukrajna delegátusa a csehszlovák javaslatot támogatta. Mas-

Sztálin: Igazi háborús veszély nem áll fenn

A moszkvai rádió jelenti, hogy Sztálin generalisszimusz a Sunday Times levelezőjének írásban hozzá intézett kérdéseire válaszolva kijelentette, hogy nem hisz reális háborús veszélyben. Azok, akik ezeket a híreket terjesztik, főleg katonai és politikai felderítők, ezekre a hírekre azért van szükségük, hogy megfélemlítsék a naiv politikusokat és ezzel egyes kormányoktól több engedélyt tudnak kicsikarni és hogy megakadályozzák a háborús költségvetés csökkentését és a csapatok leszerelését. Igazi háborús veszély nem áll fenn. Nem hiszi, hogy Nagybritannia és az Egyesült Államok vezető körei meg tudják valósítani a Szovjet Unió bekerítését, még akkor sem ha akarják. Németország felhasználása Nyugat-Európa és Amerika ellen kizárt dolog és nemcsak a fennálló egyezményekkel, hanem a Szovjet Unió saját érdekeivel is ellenkeznek.

A tartós béke legfontosabb biztosítéka Németország lefegyverzése és demokratizálása. Az a feltevés, hogy Nyugat-Európában a kommunista pártok politikáját Moszkva diktálná, abszurd és ezt Hitler és Göbbels szótárából vették ki. Kijelentette Sztálin, hogy kétséget kizáróan hisz a Szovjet Unió és a nyugati demokráciák tartós baráti együttműködésében az ideológiai különbségek ellenére is. Meg van győződve a Szovjet Unió és Nagybritannia együttműködésének lehetőségéről és ehhez jelentékenyen hozzájárulhat a kulturális és gazdasági kapcsolatok kimélyítése is. Az amerikai csapatoknak Kinából történő haladéktalan visszavonása élelbevégoan fontos a jövő békéje számára.

Az atombombra vonatkozólag kijelentette Sztálin, nem hiszi, hogy az valóban olyan komoly tényező lenne, mint egyes poli-

tikusok gondolják. Az atombombha megfélemlítheti az egyes kishitű politikusokat, de nem dönthet el háborukat. Kizárólagos birtoklása minden esetre alkalmas a fenyegetésekre, de két érv szól ellene is. Mégpedig az, hogy a kizárólagos birtoklás nem tart hat örökké és hogy az atombomb-

ba használatát meg fogják tiltani.

Végül kijelentette Sztálin, nem kételkedik abban, hogy a békés együttműködés a kommunista és nem kommunista országok között nemcsak, hogy nem csökken, de növekedhet is.

Szeptember 30-án hirdetnek ítéletet Nürnbergben

A berlini szövetséges ellenőrző tanács már részletesen kidolgozta a nürnbergi vádlott kivégzésére, illetve bebörtönzésére vonatkozó terveket, közi egy amerikai hírszolgálati ródi. A nürnbergi törvényszék tudvalevőleg szeptember 30-án hirdeti ítéletet a német háborús bűnösök ügyében. Vannak hírek, amelyek szerint a kivégzéseket a börtönben hajtják végre. De ez csak az egyik lehetőség. Az azonban biztos, hogy a kivégzések

Csehszlovákia átadta a kitelepítendő utolsó jegyzékét is

Az áttelepítési kormánybiztoság hivatalosan közli, hogy miután a csehszlovák kormány 1946 augusztus 27-én átadta a magyar kormányknak a Csehszlovákiából Magyarországra való kitelepítésre kijelölt magyar nemzetiségű személyek utolsó névjegyzékét is, ezen a napon hatályba lépett a magyar-csehszlovák vegyesbizottság 7. sz. véghatározata. Ennek folytán ettől a naptól, azaz 1946 augusztus 27-től kezdve az áttelepítőkön sem Magyarországon, sem Csehszlovákiában nem lehet behajtani: 1. semmiféle adót, szolgáltatást, vagy illetéket, illetőleg egyéb pénzügyi természetű közjogi kötelezettségek teljesítését. 2. Nem lehet továbbá kötelezni a jóvátételi fizetések természetbeni szolgáltatások és bármilyen nemű személyes szolgáltatások, valamint más közjogi terhek s kötelezettségek teljesítésére. 3. Az áttelepítők semmiféle módon nem vonhatók felelősségre azért, hogy a felsorolt kötelezettségeket nem

Mikor lesznek a községi választások?

Budapesti lapjelentés szerint a községi választásokról szóló törvényjavaslat még előkészítési stádiumában van. Az a helyzet, hogy a pártok — nem közös megegyezés alapján — külön-külön készít egy javaslatot, amelyek a pártközi megbeszélés tárgyát fogják képezni. Ezt minden választás szerint rövidesen letárgyalják és a községi választásokra november elején sor kerül.

A megbékélésért

Vasárnap a katolikus templomokban felolvasták a magyar püspöki kar legújabb pásztorlevelét. A pásztorlevél idézi Szent Gellért emlékét és megállapítja, hogy a csanádi püspök csak azt tanította: „aki felebarátját gyűlöli, az gyilkos”. A mai gyógyulás legelső feltétele, — mondja a pásztorlevél, hogy mindannyian tudjunk már egyszer mindenkinek megbocsájtani. Mi magyar püspökök a megbocsájtás nevében hívunk mindenkit az általános, gyógyító megbékélésre — fejeződik be a püspöki kar pásztorlevelével.

éppen bástyát kap az a hamisítatlan magyar demokrácia, mely kossuthi eszméken és megrendíthetetlen magyar érzelmen alapszik.

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1-b.

CSOKONAI SZÍNHÁZ CSOKONAI
Szeptember 25-én, szerdán 7 órakor
Kék Duna Karády
Előadás után színházi villamos.
A. bérlet 4.
TELEFON 110.
Jegyek már válthatók.

Csehszlovákiából menekülőnek a magyarok

Az utóbbi napokban Csehszlovákiából mindenüket hátrahagyva, egyre jobban menekülnek a magyar területre a határon. A menekültek elbeszélései szerint ennek az az oka, hogy a csehszlovákiai munkaügyi hivatal a szlovákiai magyar községekre bizonyos számú férfi és női munkakerő kvótát szabott ki. Eszerint a kvótában megállapított számú munkásokat önkéntes jelentkezés alapján kell összeszedni, ha azonban a létszám nincs ki, akkor kényszer útján viszik el őket a Szudéta vidékre mező- és erdőgazdasági munkálatokra. A munkahelyen szerződést íratnak alá velük, amely szerint önként vállalják a munkát. A rendelkezés a falvak magyar lakossága körében érthető nyugtalanságot idézett elő, annál is inkább, mert a munkaügyi hivatal intézkedése célzatos. A munkára ugyanis csak a vagyonos magyarokat szabad kiutasítás esetén a magyar állam javára kárpótlást kellene fizetni. Így a kiutasítás helyett inkább a Szudéta területre telepítik a jobb módú gazdákat, ahol teljesen elszigetelődve beolvadnak a helyi lakossággal. A szlovákiai Szécsénykovácsin és Tetőpusztán most legutóbb 5-5 módos családot jelöltek ki elszállításra (MTI)

Botrányba fulladt a DEK tisztújító közgyűlése

A Debreceni Egyetemi Kör tagjai tartotta nagy érdeklődés mellett tisztújító közgyűlést. A közgyűlés levezetésére dr. Ökrös Sándor egyetemi tanár kérték fel, majd az ifjúság egyhangúan úgy határozott, hogy a DEK tanárelnökvé dr. Sántha Kálmán egyetemi tanárt jelöli. Ezután került sor az egyes jelölőlisták benyújtására. Ekkor kiderült, hogy az egyes ifjúsági tisztújítást több jelölő lista alapján kívánja megtenni. A hivatalos listán, melyet a DEK-nek pártoktól alakult vezetősége valamint az egyes diákjelölti intézmények állítottak össze, Pödes Vilmos eddigi elnököt jelölték elnöknek, főtitkárnak pedig Lemhényi Jenő eddigi főtitkárát. A hivatalos listával szemben négy ellenlista futott be, mely hosszabb vita és tárgyalás után egy listává olvadt össze. Így a hivatalos listával szemben egyetlen

lista állott. Nagy vihar keletkezett. Az egyetemi ifjúság nagy többsége az ellenzéki lista mellett foglalt állást. Ekkor Lemhényi Jenő a DEK főtitkára (kommunista) „fasisztának” minősítette a többségi véleményt és azt mondta, hogy az elismert éven a debreceni egyetemen fegyveres fasiszta összeesküvést szerveztek, amelyek résztvevői összeköttetésben állnak az ellenzéki lista egyes tagjaival és híveivel. Szavaira felbörtült a rend. Dr. Ökrös tanárelnök feltette a kérdést, hogy az ifjúság jónak látja-e ebben a légkörben megtartani a szavazást, vagy pedig halasszák el meghatározott időre. A hivatalos lista hívei maradtak, az ellenzék pedig elhalasztást kívántak. Mivel meggyezés nem jött létre, a gyűlés többsége tüntetőleg elhagyta az üléstermet.

Kiss testvérek igazozási ügye a népbíróság előtt

A debreceni népbíróság II. sz. tanácsa kedden tárgyalta a Kiss Testvérek által beadott fellebbezést. A tárgyalás megnyitása után dr. Siposs elnök az igazolóbizottság határozatát, majd a tanuvalomások ismertetése. A vád annál közlőbben azt vallották, hogy Kiss Imre nem jól bánt a munkásokkal. Számos más tanu viszont azt igazolta, hogy Kiss Imre, Kiss Dénes, Kiss Gábor emberségesen bánt a munkásokkal. Megkövetelte a munkafelügyelő, hanyag munkást nem ürt, de aki jól elvégezte dolgát, azzal kifogástalanul bánt.

A bíróság az iratok ismertetése után Kiss Imrét hallgatta, hogy a gyárat ő és testvérei fejlesztették, a kis timárizemből olyan gyárat alkottak, amely 150 munkást foglalkoztatott és adott kenyeret és minőség szem pontjából is az ország első gyárává fejlesztette. Az ellene felhozott vádaknak ráfogásnak minősítette és azt célozta, hogy elvegyék tőle a gyárat.

A népbíróság ezután úgy határozott, hogy újabb tanukat nem hallgat ki. A népbíró kérte az elsőfokú helybenhagyását, míg a védő a megsemmisítését. A védő rámutatott arra is, hogy jogilag sem állja meg a helyét az igazoló bizottság határozata, nem lehet egy részvénytársaságot büntetni és nem lehet egyetem-

leges felelősségrevonást alkalmazni.

Ezután Siposs tanácsvezető kihirdette, hogy a népbíróság most elnapolja a tárgyalást. Időközben beszerzi és megállapítja, van-e iparigazolási anyaga az igazolás alá vont Kiss Imrének, Kiss Dénesnek és Kiss Gábornak vagy csak a részvénytársaságnak van-e iparendélye. Az ítéletet október 3-án délelőtt 10 órakor hirdeti majd ki a népbíróság.

Kukucs Józsefet Budapestre szállították

A budapesti népbíróvezető Kukucs Józsefet nyilas kórházba szállította, aki Jeney Kálmánnal meggyilkolta, majd kirabolta, most Budapestre szállította. Kukucs ellen ugyanis felmerült az a vád, is, hogy Budapestben is gyilkolt és rabolt, a Dunaparton és a Hollán-utcaán is követett el gyilkosságot a nyilas időkben. Ennek a tisztázása végett szállították most fel Budapestre Kukucs Józsefet Budapestre utazott Deák Sándor, a népbíróvezető, aki szintén résztvesz a Kukucs-ügy budapesti részletének felderítésében. Deák elnök engedélyt kér az igazságügyminisztériumtól, hogy kihallgathassa Budapestben Herczeg Józsefet, a nyilas kormány főispánját is, aki terhelő adatokat tud Kukucs Józsefrel kapcsolatban.

Értesítjük a m. tisztelt hölgyközönséget,

hogy a pénzügyi miatt, valamint a stabilizáció érdekében árnkat a szezonlejárati időre szept. 15-től nov. 15-ig erősen mérsékeljük. Dauert már 20 forinttól készfűtünk. Mosás, ondulálás 7 forint stb. Ezzel az ármérsékléssel elősegítjük akarjuk, hogy a hölgyközönség széles rétegekben juthasson fodrászati kiszolgálásokhoz. Minőség, higiénikus kiszolgálás.
FÖRISNÉ, Svetits bérház. KÖRHÖNYNÉ, Alföldi palota.
KOMÁROMI, Bika bérház. POLGÁR, Gambrius passagé.
PÜSPÖK, Csapó utca 19.

SZÍNHÁZ-MOZI

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Szerdán 7-kor: Kék Duna, B. bérlet 5.
Csütörtökön 7-kor: Kék Duna, C. bérlet 4.
Pénteken 7-kor: A krétakőr, B. bérlet 4.
Szombaton du. 4-kor: Bajadér, Fil. létes helyarákkal.
Szombaton este fél 8-kor: Karády Katalin vendégjátéka.
Vasárnap du. fél 4-kor: Kék Duna.
Vasárnap este fél 8-kor: Karády Katalin vendégjátéka.
IRODALMI KAMARA-SZÍNHÁZ
Csütörtökön 7-kor: Május királynője.
Szombaton 7-kor: Veszélyes forduló.
Vasárnap 7-kor: Veszélyes forduló.

Karády Katalin debreceni vendégjátéka iránt nagy az érdeklődés. A kitűnő énekesnő legfrissebb énekeszámait adja elő. A hangverseny egyes számai közt az Öngyilkos és a Csallaghatatlan c. páratlanul mulatságos egyfelvonásokat adják elő a debreceni társulat tagjai és a számok között Sasady-Jurik Julcsi egy csemény-számú tánc számmal szerepelnek.

„Vannak még férfiak” c. Török Rezső zenés vígjáték lesz az első zenés udonság a színház bemutatásánál. Ezenkívül készült az operagyűjtés a Diadalmas szeszony és a Leányvásár operettek. Utóbbiban lép fel az idényben először a közönség kedvence Fenyves Éva.

A debreceni színház prózai színészgárdájának egyrésze a Veszélyes forduló vígjátékkal két este Nyiregyháza vendég szerepel a közeljövőben.

Aróibásevi híres drámája, a „Feltékenység”-et utítja fel a debreceni színház prózai együttese. Az udonságok között lesz az október végén bemutatásra kerülő „Uj Isten Thébában” c. darab.

A KISGAZDA PART HIREI

A VÁRMEGYEI ELNÖKI TANÁCS szeptember 29-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a pártszervezet nagytérben tartja havi rendes ülését. Tekintettel a fontos tárgysorozatra, a vezetőség felhívja a vidéki szervezeteket, hogy az ülésen feltétlenül képviseltesék magukat.

A NŐI TAGOZAT csütörtökön délután 5 órakor a nagytérben rendes heti értekezletet tartja. Kérjük a női tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A NŐI TAGOZAT MŰVESI SUSKÓ-TANFOLYAMOT RENDEZ október 15-1 kezdettel. Jelentkezni lehet naponként déli 12 óráig a női tagozat vezetőségénél. A tanfolyamon résztvenni kívánók legalább 25 kiló tiszta suskót gyűjtsenek maguknak. — A női tagozat felhívja a gazdákat figyelmét, hogy fehér suskót nagy mennyiségben vesz Ajánlatokat a női tagozat vezetőségénél kérjük leadni.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

Nyikos Tibor városi és vármegyeli főtitkár lemondott a Független Ifjúságban viselt minden tisztségéről. — Ma délután 3 órakor elnöki tanács.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG tagjai a Vigszínház mozgóba érvényes kedvezményes jegyek váltására jogosító szelvényeket átvehetik a hivatalos órák alatt az irodában.

A LEÁNYCSOPORT csütörtök délután 4 órakor tartja összejövetelét. Felkérjük a tagokat minél nagyobb számban jelenjenek meg, mert igen fontos dolgok kerülnek megtárgyalásra.

Félarú utazás Budapestre szept. 23-tól okt. 8-ig.

Az Őszi Kertgazdasági és Kiszállításra utazási igazolvány és vasuti jegy kizárólag az IBUSZ menetjegyirodában (Alföldi Takarékpénztár helyiségében) váltható.

Borral is lehet fizetni a földadót

A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az a szőlőbirtokos, aki saját gazdaságában nem termel elegendő gabonát, kukoricát és hüvelyeset, az adót borban is megfizetheti.

A földadó szempontjából egy kiló búzának nem direkttermő szőlőfajtából származó borból hat Malligánd literfokos, direkttermő szőlőfajtából pedig 8 Malligánd literfokos felel meg. A szőlőbirtokos, ha adóját borban kívánja fizetni, előzetesen köteles a községi előjárásnak ezt bejelenteni.

Kirándulók katasztrófája

A budapesti Maulhner Magtermelő RT alkalmazottjai vasárnap két teherautóval indultak kirándulásra Dobogókőre. Az egyik teherautó elromlott és visszatérülében a kirándulók valamennyien az územképes autóra szálltak fel. A túlerhelt gépkocsi az egyik fordulókor árokba zuhant és utasai kiestek a gépkocsiból. Nyolc ember súlyosan megsebesült, egy meghalt. A súlyosan sérültek között van Gellért Imre szoc. dem. párttitkár. A halott Kócsán Lajos 31 éves tisztviselő.

A hadifoglyokért!

A debreceni hadifoglyok gondozó szolgálat az alábbiakban nyilvánosan nyújtotta az 1946. augusztus hónapban beérkezett készpénz adományokat, gyűjtéseket:

Debreceni adományok: Debreceni leánykereskedőgyűjtése 29.60 frt. Vöröskereszt gyűjtése 204.78 frt. 7.60 frt. Független Kiszádpárt és Leánykereskedőgyűjtése 255.12 frt. MAV forgalmi kultúrcsoport gyűjtése 550 frt. Társadalmi egyesületek közönségének gyűjtése 512.36, 401.15, 122.—, 298.50, 234.—, 513.18 365.67 259.40 frt. Korcsmárok szakosztályának gyűjtése 326 frt. MKP forintbáljának bevétele 112.82 frt. Szoc. Dem. Párt gyűjtése 150 frt. Rác Éva adománya 30 frt. MAV műhely szakosztály gyűjtése 607.45 frt. Postás szakszervezet gyűjtése 246.10 frt. Hajdú vármegyéből: Tetétlen község gyűjtése 215.50 frt. Magyarországi többi részéből: Járműsz. Sándor (Budapest) adománya 200 frt. — Az augusztusi gyűjtések adományok végösszege 5.639.03 frt.

Mi a helyzet az OTI-ban

Lapunkban megjelent „Újje az OTI-ban” című cikkünkkel kapcsolatban az OTI személynévkönyves felkeresett bennünket és a vele folytatott beszélgetésünk folyamán meg kellett állapítanunk, hogy a cikkiről részéről bizonyos félreértés történt.

Várakozni a betegeknek óraszámra nem kell, hiszen a szakrendelések átlag két órahoz tartanak. Aki idejében jelentkezik, idejében is lesz ellátva.

Ami a cikkiről szerinte a tisztasági hiányt illeti, meg kell jegyezni, hogy a közös váróteremben, ahol nagy számban fordulnak meg betegek, forgalom közben takarításra lehetőség nincsen, míg ki nem ürül a terem.

Az OTI jelen helyiségébe csak szükségéből költözött be, amely helyiség nem egészségügyi intézménynek épült. Ennek következményeit tagadhatatlanul kényserülünk viselni. Bent a rendelkezésre álló helyeken azonban, ahol a betegek ellátása folyik, a tisztaság, a mindenkor kívánalmaknak megfelelő.

A gyógyszereket mindig a betegek szükségének megfelelően rendelik, hogy minden esetben nem tudják azonnal kiszolgáltatni a felírt mennyiséget, a gyógyszereszek anyaghiánnyal okolják.

A személynévkönyves vonatkozás az OTI minden esetben ad személynévkönyvet, amelyet a biztosított kora és munkája megkíván. Ha van a személynévkönyves korlá-

tozás, az átmeneti és a családtagokra vonatkozik. Az orvosok fizetése pedig a kollektív szerződés szerint megállapított összegben van mindig kiutalva.

Földbérletk figyelme

A földbérlet utáni együttes kereseti és jövedelemadót a bérlet földbirtok kataszteri jövedelmének alapulvételével kell megállapítani.

Szólónél és kertnél a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után 5 forint a többi művelési ágba sorozott területet után a kataszteri jövedelem minden koronája után 1 Ft az évi együttes kereseti és jövedelemadó.

A 100 arány Kor. kataszteri tiszta jövedelem alul levő kisebb ingatlanok bérleti mentesek a kereseti és jövedelemadó megfizetésére alól.

A vonatkozó bejelentések eszközlésére később fog rendelkezés kiadani.

Addig is, míg az adókövetés megtörténik, kötelesek a földbérlet a már említett módozat mellett együttes kereseti és jövedelemadót kiszámítani és annak havonta esedékes részletét a városi adóhivatal pénztárába előlegként befizetni, annyiaval is inkább, mivel késedelem esetén havi tíz százalékos adópótlékot kell fizetni és ezenkívül végrehajtási eljárásnak tezik ki magukat. Városi adóhivatal.

Híre hadifoglyokról

Debrecenbe üzennek: Dobos Béla őrmester családjának üzeni a Tekei ú. 6. szám alá hogy az Orel 263/1 sz. légerben van. — Batori József családját értesíti Kunhalom u. 4. szám alatt, hogy címe: Orel 263/1. — Szabó Mihály feleségnek megnyugtató üzenetet küldi. Lagerszáma: Szentorpoli hegy léger 299/26. — Dobi István szüleinek üzeni, hogy jól van. Lagerszáma: Bagadosok 4. — Takács János főhadnagy feleségének üzeni, hogy nincs semmi baja. Címe: Uzminy 95. — Az alábbiak jól vannak, megnyugtató üzeneteket küldik az Umany 95. számú táborból: Dr. Farkas Károly özv. Farkas Lajosné, Timkó Zoltán műszerész feleségének, Stebelovszki László tanító szüleinek, Henger Gyula motorszerelő hozzátartozóinak, Pillér József zászolós feleségének Nagyerdő, Pászár Zoltán ezados hadbiztos feleségének, Poroszlaj Frigyes tényleges ezados feleségének, dr. Király Gyula zászlós, orvosnyelvi gócs szüleinek, Beata Gyula gazdálkodó szüleinek, Medgyessy Károly zlsz. szüleinek Rothermerek utcára, Szabó Ferenc zászlós Városháza, Kis Lajos tűzerőhadnagy feleségének és édesanyjának, aki a vasúti javítóműhely vezetője, Gazda Sándor feleségének Keresztvári u. 77. Király László ezados feleségének, Vass Ádám törvénytudó jegyző feleségének dr. Vitéz Geréb Pál hadnagy feleségének, Margit u. dr. Szatmari Lajos törv. hadbíró főhadnagy, Mihálka Béla postatanácsos feleségének üzeni, hogy nincs semmi baja. Címe: 115/1. Briván. — Sz. Kovács Imre újságíró, főhadnagy a 115/1. eriváni táborból üzeni, hogy jól van. — Nagy János feleségének üzeni, hogy a 238. számú légerben él. — Dalm Gyula, Halász Lajos és L. Szabó Sándor feleségének üzeni, hogy jól van. Címük: 238. — Cséke Lajos özv. Cséke Perencének üzeni, hogy nincs semmi baja. Lagerszáma: 263/3. — Tene Imre hozzátartozóit értesíti a Nyilastelepen, hogy a Tulá 8. számú légerben van. — László István feleségének Palla 36. szám alá üzeni, hogy ne aggódjon érte, jól van. Lagerszáma: 323/4. — Péter Dező hozzátartozóinak üzeni Debrecenbe és Balmazújvárosra hogy jól van. Lagerszáma: Tul 8. — Dobi István feleségét tudatja, hogy címe 323/4. — Kakas Márton szüleinek megnyugtató üzenetet küldi a 323/4. számú légerből. — Löse István jól van nincs semmi baja. Lagerszáma: 35. — Nagy Sándor feleségét tudatja, hogy a 323/4. számú légerben él. — Kis Sándor feleségének írni u. 30. sz. alá üzeni, hogy címe: Kursz 145/9. — Tóth Zoltán pilóta-ezadosvezető szüleinek üzeni, hogy a 299/18. számú légerben él. — Szabó József feleségét tudatja, hogy a 299/26. számú léger lakója. — Pályi Sándor feleségének üzeni hogy nincs semmi baja, jól van. Lagerszáma: 323/4. — Tóvics Imre szüleinek üzeni a 263/3. számról, hogy nincs semmi baja. Ne aggódjanak érte. — Erdi Ferenc édesapját tudatja, hogy Ubogóvárosban van. — Saabó Imre feleségének üzeni, hogy Romániában van. — Fejts Géza hadnagy szüleinek Nyulára üzeni hogy Szálingrad 126. számú légerben él.

Szörmebudák Velour irhokabátok

Mindentéle szörmeáruk Kedvező fizetési feltételek mellett: **NAGY JOZSEF** szűcsmesternél, Szent Anna-u. 3.

Vigszínház

mozgó
Ma 4, 6, 8 órakor a legvidámabb magyar film:

Hyppolit a lakáj

Csontos, Kabos, Jávör, Gózon, Erdélyi Mici a főszerepekben.

„Baj van Debrecenben...”

Szemelvények egy vasutas-gyűléséről

A DVSC sportszervezetében tartott nagygyűlést vasárnap a debreceni Szociáldemokrata Párt vasutasossága. A gyűlésen megjelent Marozsán György nemzetgyűlési képviselő és Király Géza a párt pesti központjának kiküldöttje.

Marozsán György és Király Géza elhangzott beszédéből az alábbiakban kommentár nélkül szemelvényeket közlünk.

Király Géza beszédét a kommunista testvérpárttal való együttműködés kérdésével kezdte. Hangsúlyozta, hogy ez az együttműködés nem a tetszésünkön múlik, hanem a szükségességén. Törvényszerűen írja elő a mai politikai helyzet.

...mindig tartottuk magunkat ehhez az együttműködéshez, mert meleg szívet és tiszta fejjel szemléljük ezt a problémát. Sajnos, vannak a másik pártban olyanok, akik a testvérpárt becsületes hivatalos politikájától eltérve éppen fordítva akarják ezt csinálni: hideg szívet és meleg fejjel akarják pártjuknak szolgálatot tenni...

...Ha valaki netán az erőszak fegyverével akar ellenünk támadni, azt mi is éppen olyan erélyesen visszatámadjuk...

...A mi utunkról tehát senki sem téríthet le bennünket. A szociáldemokrata mozgalmat 75 éve próbálják eltemetni, de ez még eddig senkinek sem sikerült...

Marozsán György nemzetgyűlési képviselő beszédéből a következőket jegyeztük fel:

...A nyugodt méltóság teljes hallgatás, amelyet az elvtársak tanúsítanak az jelenlegi baj van Debrecenben. Ez a baj országos jellegű. A múlt vasárnap Szombathelyen az ottani üzletvezetőség területéről összehívták elvtársakat 4 óráig és nagyon súlyos dolgokat mondtak nekem, amelyek valóban gátolják az együttműködést, sőt majdnem lehetetlenné teszik...

...nem szabad megengednünk a testvérháborút a két párt között...

...Éppen ez az együttműködés követeli meg a bajok orvosálását, mert most már a vasut nyugalmáról és pártunk becsületéről van szó. Az olyan szervezett munkásokkal szemben, akik öntudatos, akik nem adja oda lelke üdvösségét egy nyugdíjas állásért, nem lehet terrort kifejteni...

...Mi tehát ezek után a teendő?

...A tehetetlen panaszkodás csak ront a helyzetünkön. Nyugodjon meg most már minden egyes vasutas, nem lesz új B-lista, bármennyire is fenyegetőznek ezzel a mumussal... (De van új mumus: lesz az áthelyezés! Szerk. megjegyzése.)

...A legerőteljesebben hangsúlyozom, hogy pártunk erélyesebb fellépése nem jelenthet kommunista ellenességet, nem a bosszú, nem az elkeveredés, hanem a jogos sérelem orvosolása lehet az egyedüli ok arra, hogy valaki erélyesebb hangot üssön meg. Jaj! lesz annak, aki provokál akár szociáldemokrata, akár kommunista pártokhoz tartozik is...

...A magyar demokráciáért vivandó harc még csak a békekötés után kezdődik igazán...

...A bányák és legnagyobb magyar gyárak államcsúszása miatt azzal rémítik a magyar parasztot, hogy az ő házára is sor kerül...

...A zsebben nem szabad az öklöt összeszorítani, hanem ki kell venni és jó magasan meg kell mutatni annak, aki a haladást meg akarja gátolni...

Szabó István és Ménes Sándor a helyi pártvezetőség nevében imlygen fejezték be a nagygyűlést:

...A kalapácsokat nem szabad a munkásszótálya tagjainak egymás ellen fordítaniok, hanem minden erővel a töke ellen harcot kell folytatni annak leterítéséig. (Ez az utolsó mondat nyilván biztatás a tökének, hogy minél előbb jöjjen elő, kezdje meg az építést, a fejlődés munkáját és teljesítse évezredek hivatását. Szerk. megjegyzése.)

100 vagon vetőmag kiosztását már megkezdték

Debrecen és Hajdu megye gazdái 150 vagon vetőmagra kaptak kiutalást a közellátásügyi minisztertől. Ez a mennyiség a költött készletekből áll a város és a megye gazdaközösségének rendelkezésére, szabad felvásárlás útján további 100 vagon vetőmagot biztosítanak.

A gazdasági felügyelőség a költött készletekből készpénzjuttatás és csere ellenében 100 vagon vetőmag kiadására már rendelkezést kapott. A 100 vagon felét készpénzért, másik felét cserébe adják a gazdáknak.

A gazdasági felügyelőség nyomtatékosan felhívja a gazdákat, hogy csak abban az esetben áll módjában kiszolgáltatni a kért készpénzjuttatás vetőmagmennyiségét, ha előzőleg a vételárát befizetik a termelési bizottságnál a gazdasági felügyelőség hitelezni nem tud.

A vetőmag ára másszánként 53 forint körül van. Megdrágítja

a rostálás költsége. Itt a gazdasági felügyelőség egyes szelektor tulajdonosok indokolatlan magassabb hasznoszerzési szándékait le fogja törni, mert így is elég magas a vetőmag ára.

Debrecen gazdái készpénzért 1400 és cserébe 1400 mázsa vetőmagot kapnak. A megyei városok és községek így részesülnek a vetőmagkiutalásban: Hajduböszörmény 100-100, Hajdúnánás 200-200, Hajduszoboszló 40-400, Balmazújváros 500-500, Hajdúhadház 100-100, Józsa 50-50, Hajduszóvát 100-100, Földes 100-100, Nádudvar 300-300, Tetélen 200-200 mázsat kap készpénzért és cserébe, míg Egyek 300-at kap készpénzért és 400-at cserébe, Kaba 200-at készpénzért és 300-at cserébe. Hajdudorog készpénzért 100 mázsat, Hajdúszámon készpénzért 50 mázsat, Vámospercs készpénzért 50 mázsat kap. Nyírábrány és Tég-lás nem kap vetőmagot.

B-lista az állami gimnáziumi tanároknál

A Debrecenben működő 31. sz. létszámszökkenítő bizottság hosszú időn át folytatta munkáját és az elmúlt napokban készült el az állami gimnáziumi tanárok B-listája. A debreceni tankerület területén mintegy 30 állami gimnáziumi tanárt bocsátottak el. A létszámapaszító bizottság elnöke dr. Kovács Lajos állami gimnáziumi tanár volt, a kultuszminisztérium képviselőjében dr. Rákosi Jenő miniszteri tanácsos jelent meg, míg a szakszervezet részéről Jakucs László igazgatótanító vett részt.

Debrecenben az állami gimnáziumi tanári karból a létszámapaszítás során Akos István, Longauer Albin, dr. Kerékgyártó Jenő, Wolfman Magda, dr. Tarajossy Béláné Jánbori Marianna és dr. Borbély András tanárokat bocsátották el. Hosszu szolgálati idejükre való tekintettel dr. Kiss Miklós és Jesch Mátyás c. igazgatókat nyugdíjazták.

„Forintvédők” az üzletekben

Különös kérelemmel fordult a szakszervezetek központja a Kereskedő Társulathoz. Beadványában közli, hogy a forintvédők bizottságok piaci tevékenységüket ki akarják terjeszteni a kereskedőkre is. Ezért arra kéri a Társulatot, adjon engedélyt arra, hogy a forintvédők bizottság tagjai az üzletekben megjelenhessenek s ott számlák és levelezések alapján ellenőrizhessék az egyes árucikkek kalkulálását és eladási árát. Ezzel kapcsolatban a kereskedő társadalom egyik vezetője így nyilatkozott:

— A debreceni kereskedők körében a különös kívánság vegyes érzelmeket keltett. Az üzletembereknek mostanáig is elég dolguk van a törvényesen előírt intézkedések pontos betartásával. Dolgoznak, küzdenek a fennmaradásukért s most még a forintvédők bizottságok tagjai hatósági jogkörrel kívánják a maguk részére, hogy a legális kereskedelem helyzetét megnehezítsék. A szakszervezetek kérésével a Kereskedő Társulat szerdán délután tartandó gyűlésén foglalkozik s a kialakult hangulatból ítélve nem kétséges, hogy ezt a jogtalan beavatkozást egyhangúlag vissza fogják utasítani.

A forintvédők bizottságok hasznos működést akkor fejtenének ki a köz javára, ha a kereskedő kontárokát és az alkalmi árusokat ellenőriznek és telepleznek. Ezek ugyanis az adókat nem fizetik, köztérhekből nem veszik ki a részüket s ma is sok kárt okoznak a tisztességes kereskedőknek. Arra nincs azonban szükség, hogy az eddig is egyenlően örvénylő üzletembereket minden alap nélkül üldözzék.

Budapest számára vásároltak a debreceni marhavásáron

Majdnem békebeli arányokat közelített meg a tegnapi ló- és szarvasmarha vásár. A felhajtott állatok hatalmas száma tette volna lehetővé a vásárlásokat. Sajnos azonban, a kínálattal szemben a kereslet csekélynek mutatkozott, noha az árak egészen normálisak voltak, sőt nem egy esetben a megállapított élő-súly áron alul kínálták a vágóállatokat. A nagy lanyhaságnak még mindig a pénzületség az oka. A vidékiek azért hajtották fel jószágait, hogy pénzhez jussanak, ami azonban nem sok esetben sikerült.

A lóvásáron csak szórványosan jöttek létre üzletek, pedig az árak nem voltak tartottak. Jobb állatért 2500-2000 forintot kértek, míg silányabbat 600-700 forintért adták volna el.

A szarvasmarhákat vidéki, főleg budapesti állatkereskedők vásárolták. Inkább a vágóállatokat keresték. Sikerült is nekik olcsón egy vagonra való marhat

megszerezni, amelyet Budapestre irányítottak. Az egyik szakember a vásárlásokról így nyilatkozott:

— Bár Budapestben nagyon sok eddig a vágómarha, az összes hűtők tele vannak hússal, az üzletekben is nagymennyiségű legszébb marhahús kapható, mégis vásárolunk, mert a cél az árak tartása a gazdaközösség érdekében. Meg lehet állapítani, hogy e pillanatban Budapestben nem cikk a marhahús. A közönség nem veszi, mert drága s a baromfi olcsóbb. Lehet, hogy a helyzet megváltozik, ha most már a vendéglők is felszolgálhatnák a húsféléteket.

Egyébként a szarvasmarha-árak így alakultak: egy tehén kéthetes borjuval 1000 forint, 20 liter adó tehén 2500 forint, üsző borju 600-700 forint.

Sok szekér is volt a vásáron. Jobbfaját 1800-2400 forintért árultak.

Közbeszólás

A lélekvásárlás figurái úgy látszik nem fognak el. Újabb figurájt halottuk, amivel most a Máv. Műhelytelepen és általában a vasutasok körében igyekeznek a kommunista Párt részéről a közönlök lépni szándékozó tagokat megfélemlítve visszatartani, illetve új tagokat toborozni. Ez a figura pedig a következő: a beszervezett agitátorok suttogják és adják szájról-szájra tovább, hogy aki pedig nem lép be a Kommunista Pártba, vagy onnantól ki mer lépni, azt áthelyezik.

Azt hiszik, mindenki tisztában van vele, mennyire az erő jelé az, amikor ilyen fegyverrel kell tagokat toborozni, amikor így kell leketek vásárolni.

Ma délután lesz a Független Ifjúság Parlamentje

A Független Ifjúság szokásos heti Parlamentjén ma délután 3/5 órákor először Szigethy Károly, a Független Ifjúság tanácsadó testületének tagja szól az ifjúsághoz. Majd pedig Csernus Gáspár polgári iskolai igazgató tart előadást „Szociáldemokrácia” címmel. Kül- és belpolitikai beszámoló zárja be a mai Parlamentet.

Minden Független Ifjúsági tag megjelenését elvárja a vezetőség.

A Független Ifjúság szüreti bálja

E hó 29-én, vasárnap este 8 órákor lesz a Független Ifjúság szüreti bálja. A bált műsor előzi meg, melyen magyar népi táncbemutató rendez az Ifjúság, majd pedig reggelit tart a tánc.

Mindenki megtalálhatja kedvére a szórakozási lehetőséget, tehát minél többem jöjjenek el az órási idején egyik legnagyobb sikerüknek ígérkező bájára.

Darabokra szaggatta a felrobbant bomba

Karakas Mihály tűzszerész őrmester Kisujszálláson egy bombát akart hatástalanítani. A bomba felrobbant és darabokra szaggatta Karakast. A tragikus haláleset ügyében folyik a vizsgálat.

Meggyilkolt gyermeket találtak a Wesselényi-utcán

A debreceni rendőrségnek jelentették, hogy a hajnali órákban a pályaudvarra igyekvők a Wesselényi utca 71. számú ház előtt a járdán egy mintegy öthónapos csecsemő holttestét találták. A kisgyermeket a hullán található nyomokból ítélve meggyilkolták, aztán az éjszaka sötétjében kivitték az utcára.

A rendőrség részéről bizottság szállt ki a helyszínre és bevezette a nyomozást a gyilkos kézrekerítésére. A holttestet a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

Ellopták a miniszterelnök autóját

Hétfőn este 10 óra tájban a képviselőház 7. számú kapuja elől ismeretlen tettesek ellopták Nagy Ferenc miniszterelnök gépkocsiját. A főkapitányság büntető ügyi osztálya nagy apparátussal megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

GYÁSZROVAT

Farkas Károly nyug. máv. altiszt 75. évében elhunyt. Temetése ma délelőtt 11 órákor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Hajó u. 24. Bartha végzi.

Özv. Hísa Lajosné Kerékgyártó Juliánna 44 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 8 órákor lesz a Köztemető hármass ravatalozójából református szertartással. Lakás: Buzs u. 3. Pusztai temetkezés.

Nehéz Jánosné

Tokai Erzsébet

szülész 77. évében elhunyt. Temetése ma délután 1 órákor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Nagymacs. Bartha végzi.

Borpincészetemet

megnyitottam. Elsőrendű fajborokkal a legolcsóbb naplárón t. vevőimnek ismét rendelkezésre állók. — Boros- és káposztáshordók eladók. — HIRSCH Arany János-u. 60

Én is megnyerheti a Ön is

főnyereményt! Vásároljon osztálysorsjegyet.

Első osztály Huzás: október 4-én.

Minden második sorsjegy nyer. Sorsjegyárak: Egész 24 Ft, fél 12 Ft, negyed 6 Ft, nyolcad 3 Ft.

Kérsorsolásra került ötmillió és 568.000 forint.

BOROS kelmfestő fest, tisztít. Piac-utca 77. szám.

